

Motion till riksdagen 2019/20:3609

av Kjell-Arne Ottosson m.fl. (KD)

med anledning av prop. 2019/20:156 Genomförande av EU-direktiv på avfallsområdet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utvärdera hur det föreslagna genomförandet av EU-direktivet påverkar svenska företags konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I proposition 2019/20:156 Genomförande av EU-direktiv på avfallsområdet lämnas flera förslag till ändringar på huvudsakligen avfallsområdet för att genomföra de reviderade avfallsdirektiven. I miljöbalken ersätter uttrycket kommunalt avfall termen hushållsavfall och det anges vad som avses med avfallsproducent. Bestämmelser om den ursprungliga avfallsproducentens ansvar för behandling och kostnader för hantering av avfallet införs samt bestämmelser om när avfall upphör att vara avfall. Propositionen syftar även till att tydliggöra vem som har ansvaret för att uppfylla tillämpliga författningskrav för material och produkter när avfall upphör att vara avfall. Flera bemyndiganden utvidgas för att möjliggöra genomförande av kraven i avfallsdirektiven genom föreskrifter. Därtill görs ändringar i bestämmelserna om kontrollplaner i plan- och bygglagen och det införs bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen om att sekretess under vissa förutsättningar ska gälla för uppgifter i ett register med uppgifter om avfall.

Lagförslagen i propositionen möjliggör att Sverige kan fortsätta utvecklingen mot att bli ett mer resurseffektivt samhälle och övergå till en cirkulär ekonomi. Därför är Kristdemokraterna positiva till huvuddragen i regeringens proposition. Men det finns aspekter av den som vi finner problematiska. I huvudsak handlar det om en viss överimplementering av direktivet, vilket regeringen i något fall själv bekräftar, men i andra delar saknas den transparensen. Vi anser även att förslagets påverkan på svenska företag inte har konsekvensutretts tillräckligt väl.

Regelrådet erkänner att de inte haft möjlighet att detaljgranska varje delförslag eller bedöma huruvida alla effekter konsekvensutretts men man gör den sammanvägda bedömningen att konsekvensutredningen uppfyller organets krav. I Regelrådets fullständiga yttrande specificeras vilka delar som organet menar att förslagsställarna hade kunnat utveckla.¹

Regelrådet skriver att det i vissa fall saknas information om varför ett förslag går utöver EU-rätten. Bland annat handlar det om förslaget som rör det digitala systemet för att spåra farligt avfall, där förslaget till skillnad från vad direktivet anger även inkluderar icke-farligt avfall. Detta medför att betydligt fler företag omfattas av det rapporteringskrav som lagstiftningen dikterar. Vidare hade Regelrådet velat se fler resonemang kring alternativa lösningar vid genomförandet av EU-rätten. Organet bedömer också att flera förslag innebär relativt omfattande ändringar i dagens regelverk och att de berörda aktörerna, givet att författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 augusti, har en kort förberedelsestid.

Näringslivets regelnämnd anser att konsekvensutredningen i den remitterade promemorian inte uppfyller de krav på analys som bör ställas i samband med genomförande av EU-lagstiftning. Nämnden saknar bl.a. en jämförelse med hur övriga nordiska länder och andra EU-medlemsstater planerar att genomföra EU-lagstiftningen för att erhålla eventuella alternativa lösningar som kan vara mer kostnadseffektiva och för att se till att det svenska genomförandet inte innebär att svenska företag får konkurrensnackdelar i förhållande till sina utländska konkurrenter.

Att genomförande av EU-direktiv inte bör försämra företagens konkurrenskraft finns uttryckt i riksdagens tillkännagivande till riksdagen, i betänkande 2018/19:NU7 som beslutades den 3 april 2019. Av den anledningen anser vi kristdemokrater att regeringen bör vidta återhållsamhet vid implementering av EU-direktiv i svensk lagstiftning och konsekvenser för det svenska näringslivet bör vara lättöverskådliga.

Kristdemokraterna anser att merparten av lagförslagen i propositionen är väl avvägda men att en mer grundlig konsekvensutredning för svenska företag egentligen hade behövt utföras. Därtill oroas vi över en möjlig överimplementering av EU-direktivet. Därför yrkar vi på att regeringen inom ett år bör utvärdera hur den föreslagna implementeringen av EU-direktivet påverkar svenska företags konkurrenskraft.

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Camilla Brodin (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Larry Söder (KD)

¹ Yttrande över promemorian Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet samt skrivelsen Rättsliga förutsättningar för en ändamålsenlig avfallsstatistik och en digital lösning för spårbarhet av farligt avfall.
https://www.regelradet.se/wp-content/files_mf/1576778321RR_2019_265_EU_dir_avfall_yttrande.pdf.